

شاره زایی خویندنی

قورئانی پیروژ

حبیب محمد سعید

منتدی اقرأ الثقافی

WWW.IQRA.AHLAMONTADA.COM

شاره‌زایی خویندنی
قورئانی پیروز

حبیب محمد سعید

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

- ❖ ناوی نامیلکه : شمارهزایی خویندنی قورئانی بیروز
- ❖ دانەر : حبیب محمد سعید
- ❖ چاپ : سنه ۱۳۸۵
- ❖ سالی چاپ : ۱۴۲۷ ک ۲۰۰۶ ر
- ❖ تیراژ : ۱۰۰۰ دانه
- ❖ کۆمپيوتهر : سۆز
- ❖ چاپه مه نبي : کاربين له سلیمانبي

پیشکش

پیشکش بیت به خونچه تازه
پشکو تووه کان و قوتابی یه دل
گه شه کانی قورنانی پیروز .. نه وانهی
که نیسلام نه که نه ریازی ژیانیان و
دواروژیکی مهربانه بوئاده میزاد
به دست دینز ..

پیتشه کبی

الحمد لله رب العالمين ، والصلاة والسلام على سيدنا
محمد وعلى آله وأصحابه أجمعين ..

وا به کۆمه کبی خوا نامیلکهی (شارهزایی خویندنی
قورنانی پیروز) بهم چاپه تازدییهی نه خهینه بهر دهست
کۆرپه کانی کوردستان له هه رکوی هه ن ، تا شتیک له
شیوازی خویندنی ریک و پیتی قورنان فیڕ بین .

کاتیک که ویستم نهم چند دیر دینوسم به نه ندیشه
گه رامه وه بو سالی (۱۹۸۰) ی زاینیی ، نه و سالی که
نهم نامیلکه خنجیلانه یه مان تیا نووسی .. ئای که
روژانیتیکی خوش بوون .. هه رچهنده شارهزا و خوینه ری
قورنان کهم بوون .. به لام کۆرپه کان له هه موو
گۆشه یه که وه روویان نه کرده مزگه وته کان بو قورنان
خویندن .. دله پاکه کان شهیدای قورنان بوو بوون ..
حه زیان نه شه کرد شه و بیته و ، ناچار بین بگه رپینه وه بو
ماله وه .. هی وایان هه بوو له مزگه وته ، به سه ر

قورئانه كهوه خهوى پيا نه كهوت و ، به بى ناگا سهرى
نه نايه ناوه پراستى قورئانه كه و ، به عه ره قى دهم و چاوى
قورئانه كهوى نه خووساند . لهو لاوه كهس و كارىيان به گله بى
بوون : كوا كوره كاغان !؟

ئاي كه روژانتيكى زيرين بوون .. لاوه خوئين گهرمه كان
كه ناميلكه يه كى تازه دى ژيانى هاوه لانيان به رده دست
نه كهوت دليان نه ته هات يه كه م جار به روژى رووناك
بى خوئيننه وه ، به لكو هه ليان نه گرت تا دواى
شه و نوپژه كه يان به و پهرى له زه ته وه بى خوئيننه وه و ،
ناميلكه كهش به فرميسك ته ر بكن !!!

سوپاس بو خوا ، هه رچه نده به كو مه ل قورئاغان بو
كتيبخانه ي مزگهوت ناماده نه كرد ، به شى جگهر
گو شه كانيان نه ته كرد ، تا قورئانه كه يان له بهر بكن ..
نه و روژانه به دنيا كه وه نه چووين بو مزگهوت كه پر له
نيخلاص و نيه ته ي پاك بوو .. هيج به رژه وه ندى يه كى
دنيا بى له نارادا نه بوو .. كهس رقى له كهس نه بوو ..
كهس پاشقولى له كهس نه نه گرت .. هه مووى بو خوا و
له بهر خوا هات و چۆى مزگهوتى نه كرد ..

به لآم به داخه و د سیاست و حیزبایه تیبی و بهر ژه وه ندیبی
بازی قورشان و سوننهت و مزگه وتیان له یادی نه و خه لکه
پاکه بردنوه .. نییهت و نیخلاص وه ک جاران نه مان ..
دهسته و تاقمه پهیدا بوون .. قورشان پشت گوی خرا ..
مزگه وته کان چۆل بوون .. تو بلی قورشان خه لکه کهی
دهر کرد !!

مزگه وته کان ماو دیان نه دا دنیاویستان له وه زیاتر
مزگه وت و په یامی مزگه وت ناشیرین بکه ن !!
که س نه یاته سه ر خۆی .. هه موومان و امان کرد ..
کی خۆی به پاک نه زانی ، با خۆی جیا نه کاته وه ، به لکو
خوای که وره هه موومان ببه خشی .. قورنانه کان تو زیان
له سه ر نیشتوو .. مزگه وته کان چۆل بوون ..

به داخه وه کاریکی جوانی نیمانی و قورنایی پر
به ره که ت ددستی پی کرا ، به لآم به بۆنه ی ساده یی
موسلمانانه وه کرایه کاریکی دنیایی نزم و بی ترخ و
بی به ره که ت ..

با داوا له خوا بکه یین دله کافان له ژه نگ پاک
بکاته وه .. با به هه موومان وه دوعا بکه یین خوا هی دایه تمان

بداتوه ، دلمان بۆ خزمهتی قورئان و ، خویندنی قورئان
و ، له بهرکردنی قورئان و ، رهفتارکردن به قورئان نهرم
بکات.. خوا له فیتلی دهست بر و دین فرۆشان به دوورمان
بگری .. نامین ..

سلیمانیی

۲۹ / رهبیعی به کهم / ۱۴۲۵ ک

۱۹ / مایس / ۲۰۰۴ ز

پیتسی قه مہریسی و شہ مسیسی

پیتہ کانی زمانی عہرہ بیسی کہ (۲۸) پیتن جگہ لہ
(ألف) ، (۱۴) یان قہ مہرین و ، (۱۴) شیان شہ مسیین .

پیتہ قہ مہریسیہ کان نہ مانہن :

(همزة ، باء ، جیم ، حاء ، خاء ، عین ، غین ،
فاء ، قاف ، کاف ، میم ، ہاء ، واو ، یاء) .

پیتہ شہ مسیسیہ کانیش نہ مانہن :

(تاء ، ثاء ، دال ، ذال ، راء ، زای ، سین ،
شین ، صاد ، ضاد ، طاء ، ظاء ، لام ، نون) .

بوچیسی نہم پیتانہ وا ناو نراون ؟

کۆمہ لہی یہ کہم واتہ قہ مہریسیہ کان ، لہ پیتسی
(قاف) ی وشہی (القمر) دہچن کہ وا لامی وشہی
(القمر) دہ خوینریتہود و قافہ کہش شہ ددہی نیہ .

بہ لام کۆمہ لہی دووہدم واتہ شہ مسیسیہ کان ، لہ پیتسی
(شین) ی وشہی (الشمس) نہچن کہ لامی (الشمس)
ناخوینریتہود و شینہ کہش شہ ددہی ودرگرتوہ .

نمونه له سهر قه مەری یه کان یهك له دواى یهك :
 (هو الأبر ، هذا البيت ، من الجنة ، حمالة الخطب ،
 الخناس ، في العقد ، الغفار ، برب الفلق ، والقمر ،
 الكافرون ، المسكين ، الهاوية ، الوسواس ، اليتيم) .
 با له سهر پیتە شه مسی یه کانیش نمونه بهینینه وه :
 (ألهکم التکائر ، الثواب ، بالدين ، والذاریلت ، إلى
 ربك الرجعی ، ویؤتوا الزکوة ، وأما السائل ، رحلة
 الشتاء ، الله الصمد ، والضحی ، والطارق ، إن الظالمین ،
 واللیل ، برب الناس) .

پاشان ئەو لامانەى كه پیتى قه مەری به دوايان دا
 دیت پێیان ئەوتریت لامى قه مەری و ، ئەو لامانەش
 كه پیتى شه مسی به دوايان دا دیت پێیان ئەوتریت لامى
 شه مسی .

تیبینی :

له قورئاندا لامى قه مەری سكوونی بو ديارى كراوه ،
 به لامى شه مسی بو ديارى نه كراوه .

إدغام

واته : تی‌هال کیشان ، که بری یه ل . تینگه‌ل بوونی
پیتیکی زنده‌دار (ساکن) و یه کیکی تری جوولار (متحرک) .
پیته‌کانی (إدغام) شهن که وشه‌ی (یرملسون) یان
پیک هیناوه .

که‌ی إدغام روو دذدات ؟

کاتی (تهنوین) یا (نوونی زنده‌دار) یه‌کی له
پیته‌کانی (إدغام) ی به دوادا بیت .

ته‌نوین بریتی‌یه له نوونیکی (ساکن) که دوای (ضمه)
یا (فتحه) یا (کسره) له کوتایی وشه‌دا دهرده‌که‌وی .
وهک :

رسولٌ ، رسولاً ، رسولٍ .

دوای شه‌وه با به‌پیی توانا له قورنایی پیروژدا نمونه
به‌نینه‌وه . یه‌که‌م جار بو نوونی ساکن پاشان ته‌نوینی
مه‌ضموم و مه‌فتوح و مه‌کسر .

سورته / نهايته	نموونه	بيته كاني ادغام
	ياء	
المد / ٥	لَنْ يَقْدِرَ	نورني ساكن + ي
الغاشية / ٢	وَجْوهٌ يَوْمَئِذٍ	تنويني مضموم + ي
الزلزلة / ٧	خَيْرَ اَيْرِهِ	تنويني مفتوح + ي
الزلزلة / ٤	يَوْمِذٍ يَصْدُرُ	تنويني مكسور + ي
	راء	
العلق / ٧	اَنْ رَاهُ	نورني ساكن + ر
الغاشية / ١٣	سُرْرٌ مَرْفُوعَةٌ	تنويني مضموم + ر
البينة / ٨	اَبْدَا رَضِيَ اللهُ	تنويني مفتوح + ر
القارعة / ٧	عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ	تنويني مكسور + ر
	ميم	
المد / ٥	مِنْ مَسْلَمٍ	نورني ساكن + م
المد / ٥	حَبْلٍ مِّنْ	تنويني مضموم + م
البينة / ٢	صُحُفًا مَّطْهَرَةً	تنويني مفتوح + م
الفيل / ٥	كَعَصْفٍ مَّاكُولٍ	تنويني مكسور + م
	لام	

الإخلاص / ٤	يَكُنْ لَهُ	نوني ساكن + ل
الماعون / ٤	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ	تنويني مضموم + ل
المزمل / ٦	أَشْنَأُ آلَ بُرُوءٍ	تنويني مفتوح + ل
المعاديات / ١١	يَوْمَئِذٍ لَّخَيْرٍ	تنويني مسكور + ل
	واو	
المروج / ٢٠	مِنْ وَرَائِهِمْ	نوني ساكن + و
الإنسان / ٢١	خَضِرًا وَأَسْتَبْرَقًا	تنويني مضموم + و
الهمزة / ٢	مَا لَا وَعَدْدَ لَهُ	تنويني مفتوح + و
المد / ١	لَهَبٍ وَتَبَّ	تنويني مكسور + و
	نون	
الليل / ١٩	مِنْ نِعْمَةٍ	نوني ساكن + ن
الغاشية / ٣	عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ	تنويني مضموم + ن
الزمرات / ١١	عِظْمًا تَخِرْجُهُ	تنويني مفتوح + ن
الغاشية / ٨	يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ	تنويني مكسور + ن

تیبینی :

۱ - بۆ پىك هاتنى (ادغام) دهبى نونى نه جوولآو و پىتى (يرملون) هكه له دوو وشهدا بن ، نهك ههر دووكيان له يهك وشهدا وهك : دنيا ، قنوان ، صنوان ، عنوان ، نه مانه ادغام ناكړين .

۲ - كاتى سهرنجى قورناني ته جويد كراو بگریت له بارهى (ادغام) هوه نه مانهت بۆ روون نه بیتهوه :

أ - نونى ساكن كه (ادغام) يان (إخفاء) كرابى سكوونى بۆ نه كراوه .

ب - تنوینی مضموم دوو ضمه كهى يهك له دواى يهك نووسراون ، وهك : و

ج - تنوینی مفتوح ومكسور ، دوو فتحه يان دوو كسره كه يان فيچ كراون :   ،   ،

د - پیتانی ادغامى (ر ، م ، ل ، ن) كاتى ادغام كراون شه ددهيان وهركرتووه ، بهلام پیتانی ادغامى (ی ، و) شه ددهيان وهرنه كرتووه . نهوه دهگه يهنى نابى زمان توند بکهينهوه ، بهلكو دهبيت بهم شتويه بيت :

(لَهَبٍ وَتَبَّ) ، (شَرَّأَيَرُمُ) .

جگہ لہ کو مہ لہ ی پیتہ کانی (یرملون) سی جوڑی تر
 ادغامان ہدیہ :

یہ کہم :

ادغامی ((دوو پیتی وہک یہک)) (متمائلین) ، ثم
 ادغامہ واجبہ :

سورہت / نایہت	نمونه	پیتہ کانی ادغام
الحجرات / ۱۲	وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم	بانی ساکن + بانی متحرك
البلد / ۸	الَّذِي جَعَلَ لَهُ	لامی ساکن + لامی متحرك
قريش / ۴	وَأَمَّنَهُمْ مِّن	میمی ساکن + میمی متحرك
المائدة / ۶۱	وَقَدْ دَخَلُوا	دالی ساکن + دالی متحرك
الإسراء / ۳۳	فَلَا يُسْرِف فِي الْقَتْلِ	فانی ساکن + فانی متحرك
الانبياء / ۸۷	إِذْ ذَهَبَ	ذانی ساکن + ذانی متحرك
الكهف / ۸۲	تَسْطَعُ عَلَيْهِ	عیمی ساکن + عیمی متحرك
المطففين / ۳	أَوْزَنُوهُمْ	واوی ساکن + واوی متحرك

دووہم :

ادغامی ((دوو پیتی لہ یہ کہوہ نزیک)) (متقارین) .

لیرہدا یہ کہم نامیینیت و دووہم شہدہ و ہر دہ گریت .

سورہت / نایہت	نمونه	
الأعراف / ۱۷۶	يَلْهَثُ ذَاكَ	ثاء + ذال

هـود / ٤٢	أَرْكَبَ مَعَنَا	باء + ميم
المزلات / ٢٠	نَخْلُقُكُمْ	قاف + كاف

للسي ياء م :

إدغامی « دوو پیتی پیکه وه گونجاو » (متجانسین)
 نه میش پیتی به که میان ناخوینریتسه وه و دووهم شه دده وهر
 نه گریت :

سورته نایهت	نمونه	پیتی ادغام
النمل / ٢٢	فَقَالَ أَحَطْتُ	طاء + تاء
الصف / ١٤	وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ	طاء + طاء
یونس / ٨٩	أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمْ	تاء + دال
الکافرون / ٤	عَبَدْتُمْ	دال + تاء
الإسراء / ٨٠	وَقُلْ رَبِّ	لام + راء
الزحرف / ٣٩	إِذْ ظَلَمْتُمْ	ذال + طاء

چهند سه رنجیک :

١ - هر سووره تیک به پیتی (بء) ی ساکن کورتایی
 هاتبی نه گهر بمانه وی نه وه ستین و بی نووسینین به (بسم الله
 الرحمن الرحیم) ی دوايه وه ، نهوا إدغام نه گریت ، وهك :
 وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ﴿١٩﴾ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

له کۆتایی سووردهتی (العلق) دا .

۲ - له هه موو نمورنه کانی پێشهود که بۆ إدغامان
هینایه وه ، سه رنج نه ددین هه ندیکیان له گه لّ إدغامه که دا
مینگه ش واته (غنّة) دروست نه کا به لام هه ندیکیان نا .
جا نه بی وریا بیت نه و پیتانه ی که مینگه دروست
نه که ن ته نها چوار پیتن که وشه ی (ینمو) دروست
ده که ن، واته : یاء ، نون ، میم ، واو .

۳ - نه کریّ (أحطت) له سووردهتی (الفمل) نایه تی

(۲۲) دا شه دده ودرنه گریّت .

إظهار

واته : دهرخستنی هه موو پیتیک له شوینی
 دهرچوونیه وه به بی مینگه (غنة) .

پیته کانی إظهار شهشن که نه مانه ن :

(همزة ، هاء ، عين ، غین ، حاء ، خاء) .

هه کاتی یه کی له م پیتانه به دواى (نوونى ساکن) یا
 (تنوین) دا هات ، نهوا پیویسته به گورجی نوونه که
 بوتری و به ته وایی دهر بخری ، نابى له سه ری بوه ستین تا
 مینگه دروست نه بیته .. جا با نمونه بو هه موویان
 بهینه وه :

سوردهت / نایهت	نموونه	پیتى إظهار
	همزة	
عس / ۱۸	مِنْ أَيْ شَيْءٍ	ن + همزة
الغاشية / ۶	طَعَامٌ إِلَّا	ـ + همزة
الإخلاص / ۴	كُفُّوا أَحَدَ	ـ + همزة
الفلق / ۵	حَاسِدٍ إِذَا	ـ + همزة
	هاء	

المسد / ٢	مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ	ن + هاء
القدر / ٥	سَلَّمَ هِيَ	ـ + هاء
الأنعام / ٤٧	جَهْرَةً هَلْ	ـ + هاء
الرحمن / ٢٩	كُلُّ يَوْمٍ هُوَ	ـ + هاء
	عين	
العلق / ٢	مِنْ عَلِقٍ	ن + عين
المدثر / ٩	يَوْمَ عَسِيرٍ	ـ + عين
الانشقاق / ١٩	طَبَقًا عَنِ	ـ + عين
التكاثر / ٨	يَوْمَئِذٍ عَنِ	ـ + عين
	غين	
الحاقة / ٣٦	مِنْ غَسَلِينَ	ن + غين
التين / ٦	فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ	ـ + غين
الجن / ١٦	مَاءٍ غَدَقًا	ـ + غين
محمد / ١٥	مَاءٍ غَيْرُ	ـ + غين
	حاء	
القلم / ٤٤	مِنْ حَيْثُ	ن + حاء
القارعة / ١١	نَارُ حَامِيَةٍ	ـ + حاء

الفاسية / ٤	فَارَاحِمِيَّةٌ	ـ + حاء
الحاقه / ٢٠	مُلْتَقٍ حِسَابِيَّةٍ	ـ + حاء
	خاء	
قريش / ٤	مِنْ خَوْفٍ	ن + خاء
النازعات / ١٢	كِرَّةٌ خَاسِرَةٌ	ـ + خاء
التحريم / ٥	أَزْوَاجًا خَيْرًا	ـ + خاء
الزلزلة / ٧	ذَرَّةٌ خَيْرًا	ـ + خاء

تبييني :

یه کهم : غوونه بؤ روودانی (إظهار) که له یدک وشهدا روو بدات وه کو : (ینهون ، یناون ، مُخَنَقَةٌ) .

هدروهها پیته کانی (إدغام) نه گهر له یدک وشهدا هاتن به دواى نوونی ساکن دا دیسان نوونه که إظهار نه کريت ، وه کو : (صنوان ، دنیا ...) .

دووهم : به سهیر کردنی قورسانی تجوید کراو سه بارهت به إظهار نه مانه مان بؤ روون ده پیته وه :

أ - نوونی ساکن ، سکون (زنه) ی به سه ره وه نووسراوه .

ب - تنوینی مضموم ضمه کی بہرہ و خوار و
یہ کیکی بہرہ و ژورر بڑ کراود ۔

ج - تنوینی مفتوح و مکسور ، دوو فتحہ کہ یا دوو
کسرہ کہ بیان بہ ریکی نووسراون ۔

د - نہ گہر دوا بہ دوا ی تنوین پیتیکی ساکن ہات
نہوا تنوینہ کہ کسرہ و درده گری بہ یاسای بہ یہ ک گہشتنی
دوو پیتی نہ جوولآو (إلتقاء الساکنین) ، بڑ وینہ :

سورہت / نایہت	نموونہ	تنوین و پیتی ساکن
التوبة / ۲۴	وَأَمْوَالٌ أُقْرَفَتْ مَوْهًا	+ پیتی ساکن
الحديد / ۲۷	وَرَهَابًا نَبَدًا بَدَعَوْهَا	۳ پیتی ساکن
القيامة : ۳۰	يَوْمَ يَذُ الْمَسَاقُ	+ پیتی ساکن

إخفاء

واتہ : شاردنہ وہ . بہ بی ژماردنی پیتی (ٹہلف)
پیتہ کانی زمانی عہرہ بیی (۲۸) پیتن . جا دوا ی جیا
کردنہ وہی (۶) پیتی ادغام و (۶) ی إظهار و (۱)
پیتی اقلاب ، پانزہ پیتیان دہ میننہ وہ و ہر کامیان ہات
بہ دوا ی نونی ساکن یا تنوین دا نہوا (إخفاء) ی دہ کمن ،

نیتر سا نوونی ساکن و پیتی إخفاء له یهك وشه دا بن یا
 هه ریه که له وشه یهك دا بن .

إخفاء چۆن دهکریتا ؟

(إخفاء) یان شاردهود ، دهکه ویتته نیوان (إدغلم) و
 (إظهار) هوه ، واته نه تی هه لکیش دهکری ، نه
 ناشکرایش دهکری . که واته (إخفاء) بریتی یه له به ددما
 هینانی پیتیکی ساکن به مهرجی نیوهی نوونه که له ددما
 دهکهوئ و نیودشی بدری به لووت تا مینگه (غنة)
 دروست ده بییت ، به لام به بی نهودی له هیچ کاتیك دا
 شه دده دروست بیی .

دیارد نه مه پتیوستیی به ودستان هه یه له سهر نوونه که
 تا مینگه دروست بییت .

پانزه پیته کهش نه مانهن :

(تاء ، تاء ، جیم ، دال ، ذال ، زای ، سین ، شین ،
 صاد ، ضاد ، طاء ، ظاء ، فاء ، قاف ، کاف) .

وا له خواره وهش دا نمونه یان بۆ نه هینینهود :

پیتی إخفاء	نمونه	سووردت نایبت
	تاء	

الكافرون / ٣	أَنْتُمْ	ن + ت
البروج / ١١	مِنْ تَحْتِهَا	ن + ت
البروج / ١١	جَنَّاتٌ تَجْرِي	ن + ت
الليل / ١٤	نَارًا تَلْطَفِي	ن + ت
الزلزلة / ٤	يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ	ن + ت
	ثَاء	
الإنسان / ١٩	مَسُورًا	ن + ث
القارعة / ٦	مَنْ ثَقَلَتْ	ن + ث
الصلوات / ١٠	شِهَابٌ ثَاقِبٌ	ن + ث
النبا / ١٤	مَاءٌ ثَجَاجًا	ن + ث
التكوير / ٢١	مُطَاعٍ ثُمَّ آمِينَ	ن + ث
	جِيم	
الصف / ١٠	تُنَجِّكُمْ	ن + ج
فرش / ٤	مِنْ جُوعٍ	ن + ج
الغاشية / ١٢	عَيْنٌ جَارِيَةٌ	ن + ج
الفجر / ٢٠	حِجَابًا جَمًّا	ن + ج
الجمالية / ٢٨	أُمَّةٍ جَائِئَةٍ	ن + ج

	دال	
البية / ٨	عِنْدَرِيهِمْ	ن + د
فصلت / ٣٣	مِمَّنْ دَعَا	ن + د
الزمر / ٨	ضُرِّدَعَا	د + -
الفجر / ٢١	دَكَا دَكَا	د + -
الطارق / ٦	مَاءٍ دَافِقٍ	د + -
	ذال	
الليل / ١٤	فَأَنْذَرْتَكُمْ	ن + ذ
البقرة / ٢٥٥	مَنْ ذَا الَّذِي	ن + ذ
ابراهيم / ٤٧	عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ	ذ + -
المد / ٣	نَارًا ذَاتَ	ذ + -
البلد / ١٤	يَوْمِ ذِي	ذ + -
	زاي	
القدر / ١	أَنْزَلْتَهُ	ن + ز
الشمس / ٩	مَنْ رَزَقْنَاهَا	ن + ز
		ز + -
الأحزاب / ٣٧	وَطَرًا رُزِقْنَاكُمْهَا	ز + -

الرحمن / ٥٢	فَكَهَّهَ زَوْجَانِ	ز + -
	سین	
العصر / ٢	إِنَّ لِنَسْنَنَ	ن + س
الفيل / ٤	مِنْ سَجِيلٍ	ن + س
الملك / ٨	فَوْجٌ سَالِمٌ	س + -
الواقعة / ٢٦	سَلَامًا سَلَامًا	س + -
التحریم / ٥	سَيِّدَاتٍ سَيِّحَاتٍ	س + -
	شین	
عمر / ٢٢	أَشْرَمُ	ن + ش
الناس / ٤	مِنْ شَرِّ	ن + ش
التحریم / ٦	غِلَاطٌ شِدَادٌ	ش + -
النبا / ١٢	سَبْعَ أَشْدَادًا	ش + -
الزلزلة / ٨	ذَرَقٌ شَرًّا	ش + -
	صاد	
محمد / ٧	يَنْصُرْكُمْ	ن + ص
الماعون / ٥	عَنْ صَلَاتِهِمْ	ن + ص
المرسلات / ٣٣	جَمَلْتُمْ صَفْرًا	ص + -

الصعر ٢٢	صِنَا صَفَاً	ص + -
الخالفه ٦	بِرْبِجٍ صَرَصِرٍ	ص + -
	صاد	
الفاشيه ٦	مِنْ نَرِيعٍ	ن + ض
النجم ٢٢	فَسْمَةٌ ضَيْرِيٌّ	ض + -
ص ٦١	عَدَايَا ضَعْفًا	ض + -
الروه ٥٥	قُوَّةٌ ضَعْفًا	ض + -
	طاء	
الإنفطار ١	أَنْطَلِقُوا	ن + ط
الاشفاق ١٩	عَنْ طَبِيقٍ	ن + ط
سا ١٥	بَلَدَةٌ طَبِيبَةٌ	ط + -
الإنسان ٢١	شَرَابًا طَهُورًا	ط + -
الملك ٣	سَدَوَاتٍ طِبَاقًا	ط + -
	ظاء	
الطارق ٥	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ	ن + ظ
الأعراف ١٧٢	مِنْ ظُهُورِهِمْ	ن + ظ
		ظ + -

١٨ / ساء	فَرِي ظَهْرَةً	ظ + -
الإسراء / ٨٨	لَبِئْسَ ظَهِيرًا	ظ + -
	فاء	
القارعة / ٥	كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ	ن + ف
الملك / ٣	مِنْ فُطُورٍ	ن + ف
البلد / ١٤	إِطْعَمَ فِي	ظ + -
الضحى / ٧	ضَالًا فَهَدَى	ظ + -
الجن / ٢٧	رَسُولٍ فَإِنَّهُ	ظ + -
	قاف	
الشرح / ٣	أَنْقَضَ	ن + ق
يوسف / ٣	مِنْ قَبْلِهِ	ن + ق
الهيئة / ٣	كُنْتُ قَيْمَةً	ظ + -
النبا / ٤٠	عَذَابًا قَرِيبًا	ظ + -
التكوير / ٩	ذَنْبٍ قُلْتُ	ظ + -
	كاف	
التكوير / ٢	وَإِذَا النُّجُومُ أَنْكَدَرَتْ	ن + ك
القدر / ٤	مِنْ كُلِّ	ن + ك

الملک / ۱۲	وَأَخْرَجَهُ	— + ك
الإنسان / ۱۷	كَأَسَاكِنَ	— + ك
العلق / ۱۶	نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ	— + ك

جگہ لہ مانہش اخفایہ کی تریشمان ہیہ کہ ہر
کاتی میمی ساکن پیتی بائی ہات بہ دوادا روو دہدات،
بو نہ مش پتویستہ لہ سہر میمہ کہ، کہ ساکنہ نہ وندہ
بوہستین ہہ تا دہنگہ کہی بندری بہ لووت و مینگہش
دروست بیی . بو وینہ :

سورہت ناپہت	نموونہ	پیت
الفیل / ۴	تَرَسِيهِمْ بِحِجَارَةٍ	میمی ساکن + ب

تی بینیی :

گہر سہیری قورنانی تہ جویدکراو بکہین سہ بارہت بہ
(إخفاء) دہ بینین :

ا - نوونی ساکن لہ کاتی (إخفاء) دا سکوونی بو
نہ کراوہ .

ب - تنوینی مضموم جہرودک إدغام بہ دوو ضمہی
یہک لہ دوای یہک دیاریی کراوہ : —

- ج - تنوینی مننوح و مکسور فتحه و کسره کانیان وهک
 حی ادغام فیچ خراود : گ ، ح ، ز .
- د - نهو میمه ساکنه‌ی پیتی بآء بیتت به دوایا و
 (إخفاء) دروست دهکات ، سکونه‌کدی بز نه‌کراود .

إقلاب

واته : حمل کیرانه‌ود و کۆرینی پیتیک به پیتیکی تر به
 مهرجی مینگه دروست بیی . (إقلاب) ردکو وتمان یهک
 پیتی هیه که نه‌ویش پیتی (بآء) د : هر کاتی هات
 به دواى نوبی ساکن یا تنوین دا نونه‌که‌یان ده‌گۆری به
 میم ، به وینه‌ی نهو جوزده إخفایه‌ش که له هاتنی بآء به
 دواى میمی ساکن دا پتیویسته نه‌ودنده له‌سهر میمه‌که
 بو‌دستین همتا مینگه له لووت دا دروست دبی . نه‌ودش
 بزاین له ناو یهک وشه و دوو وشه‌دا (إقلاب) روو ده‌دات :

سوردهت . نایهت	نمونه	پیتی إقلاب
المعزة / ٤	لَيَبْدَنَّ	ن + ب
البينة / ٤	مِنْ بَعْدِ	ن + ب

المعارج / ١	سَائِلُ بَعْدَابِ	- + ب
الجمعة / ٥	أَسْفَارُ أَيْتِسْ	- + ب
الفجر / ٢٣	يَوْمِمْ بِجَهَنَّمَ	- + ب

تى بينىي :

کاتى سهرنجى قورناني تهجويد کراو بدهين سه بارهت به
(اقلاب) ده بينين :

ا - نونى ساکن که اقلاب بکړى له جياتى سکونه کهى
ميميکى بچووکى کۆتايى له سهر نووسراوه .
ب - تنوينى مضموم و مفتوح و مکسور هه رکاميان
اقلاب کړان ، منمليهک يا فتحديهک يا که سرديه کهى
لاده چى و له شوينيان ميميکى بچووکى کۆتايى
ده نووسريت .

ج - نهو سووره تانهى که به تنوين کۆتايان هاتوو
نه وانيش ميميکى اقلابيان بۆ کراوه بۆ کاتى گهر خوينه
بيهوى سووره ته که بيهستى به سووره تى دوايه وه و دهست
به خویندنى (بسم الله الرحمن الرحيم) بکات . بۆ وینه :

كفواً أحداً بسم الله الرحمن الرحيم قل اعوذ بـ

پیتی (راء)

پیتی (راء) به سی شیوه نه خوینریته وه :
 هندی قلهو و هندی بچووک و هندی کیش به هردوو
 شیوه که .

۱ - نه وانهی به نهستوری (قلهوی) نه خوینریته وه
 نه مانن :

۱ - پیتی راء که ضمه‌ی به سه‌روه بیته وه :

سورده / نایته	نمونه
النصر / ۱	نَصْرَ اللّٰهِ

۲ - پیتی راء که فتحه‌ی به سه‌روه بیته وه :

سورده / نایته	نمونه
الناس / ۱	بِرَبِّ النَّاسِ

۳ - رانی ساکن و پیتی پیشه‌وه‌ی ضمه‌ی به سه‌روه بیته

وهک :

سورده / نایته	نمونه
التكاثر / ۲	زُرِّمَ

۴ - رانی ساکن و پیتی پیشه‌وهی فتحی به‌سره‌وه بی

وهك :

سورته / نایهت	نمونه	
الکوثر / ۲	وَأَنْحَرَّ	

۵ - رانی ساکن و پیتی پیشه‌وهی کسره‌یه‌کی کاتی

(عارض) له ژیریا بوو ، وهك :

سورته / نایهت	نمونه	
الفجر / ۲۸	أَرْحَبِيَّ	

ب - نهو رانه‌ش که به بچوویکی یان باریکی

نه‌خوینریتته‌وه نه‌مانه‌یه :

۱ - کسره‌ی له ژیردا بیت و له ههر شوینیکی وشه‌دا

بیت جیاوازی نیه ، وهك :

سورته / نایهت	نمونه	
لریش / ۲	رِحْلَةً	
البینه / ۱	وَالْمُشْرِكِينَ	
الناس / ۵	صُدُّورٍ	

۲ - پیتی (یاء) ی لین له پیشه‌وه هات و له‌سه‌ر

رانه‌که وه‌ستاین و ساکن بوو ، وهك :

سورہت / نایہت	نموونہ	
العاذیات ۱۱۰	لَخَيْرِ	

۳ - رانہ کہ ساکن بیت و له پیشیہ وه پیتیک هاتبی

کردی (اصلی) له ژیردا بیت ، ودک :

مَرِيَّة	فِرْعَوْن	فِرْدَوْس
----------	-----------	-----------

ج - به لام نه گهر یه کی له پیتی (استعلاء) که

سازن : (طاء ، صاد ، قاف ، ضاد ، ظاء ، غین) .

هات به دوایدا و خوی ساکن و پیشه که ی کسره یه کی

اصلی هه بو نهوا مارد هه یه به قه له ویی و به باریکییش

بخوینریتته ود ، ودک :

لِبِالْمِرْصَادِ ، قِرْطَاسٍ ، فِرْقَةٍ .

مَدَّ

واته : دريژکردنه‌وهی دهنگ . نهمه‌ش به پيتيک له
پيته‌کانی دريژکردنه‌وهی دهنگ ده‌بيت .

(مد) ده‌کری به دوو به‌شوه :

مدی اصلی و ، مدی فرعی .

أ - مدی اصلی : واته مه‌ددی طبیعی (سروشتی)

که به یه‌کی له پيته‌کانی دريژکردنه‌وه دروست ده‌بی .

پيته‌کانی دريژکردنه‌وه سیانن :

یه‌که‌م : واوی ساکن که پیشه‌وهی پيتيک بيت ضمهی

به‌سره‌وه بيت .

دوو‌هه‌م : نه‌لفی ساکن که پیشه‌وهی پيتيک بيت

فتحی به‌سره‌وه بيت .

سی‌هه‌م : یانی ساکن که پیشه‌وهی پيتيک بيت که

که‌سره‌ی له ژیردا بيت .

پيويسته مه‌ددی طبیعی له سنووری خوی زیاد و

که‌می پی نه‌کری ، که بریتی له یه‌ک نه‌لف واته دوو

(حرکه) له هه‌موو کاتيک دا ، واته له کاتی و‌دستان و

نه‌وهستان دا .. به پیتی شهرع کورت کردنه وهی له نه‌لفیک
 حرامه ، وه‌کو:

قَالَ ، يَقُولُ ، قِيلَ .

ب ـ مه‌ددی فرعی : هه‌ضوو درێژکردنه‌وه‌یه‌ک
 نه‌گریته‌وه که له مه‌ددی طبیعی درێژ تر بیت ، سا نیتر به
 هوی هه‌مزده بیت یان سکونه‌وه .

مه‌ددی فرعی ده‌کریت به سیانزه به‌شه‌وه :

١ - المد الواجب المتصل :

نه‌ودیه که پیتی مه‌دد و همزه‌که له یه‌ک وشه‌دا بن

وه‌ک:

سوره‌ت / نایه‌ت	نموونه	
النصر / ١	إِذَاجَاءَ	

٢- المد الجائز المنفصل :

نه‌وهیه که پیتی مه‌دد له کۆتایی وشه‌یه‌ک دا بیت و
 همزه‌که‌ش له سه‌رده‌تای وشه‌یه‌کی تر دا .. نه‌مه بۆمان
 هه‌یه وه‌ک مه‌ددی به‌که‌م درێژی بکه‌ینه‌وه یا وه‌ک مه‌ددی
 طبیعی کورت بیت .

نهشتوانين به دوو حرکه يا چوار يا پينج بي خوئينه وه ،

وهك :

سوروت / نهايت	نمونه
الكافرون / ۶	قُلْ يٰٓاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ

۳ - المد العارض للسكون :

له كاتيك دا دروست نه بي كه به سهر وشه كه وه بو دستين
و له پيش پيتي كوتايي دا پيتيك له پيته كاني مه دد
هاتبي، واته : (واو ، ياء ، آلف) . نه توانين شش بيان
چوار بيان دوو حرکه دريژي بکهينه وه ، به لام شه شه كه
باشتر و ته واوتره ، وهك :

نمونه	
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ	ياء
يٰۤرَبِّ النَّاسِ	آلف
قُلْ يٰٓاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ	واو

خونه گه له سهری نه وه ستاين ، نه وا مه دد نيكي

طبيعيه .

۴ - المد البدل :

له مه‌دده‌کانی تردا پیتی ما : همزدهی نه‌هات به
 دوادا، به‌لام له‌مه‌دا همزه‌که وا له پیشه‌وه و پیتی مه‌دد
 دیت به دوا‌ی‌دا .. نهم مه‌دده له‌م خویندنه‌وه‌دا که نیسه
 ده‌ی خوینینه‌وه دوو حرکه‌ی هه‌یه ، واته هه‌ر وه‌ک مه‌دد‌ی
 طبعی‌یه . جا نه‌گه‌ر له قورنانی تجوید‌کراودا نه‌وانه‌ی که
 به ئیملا‌ی عوژمانی نووسراون سه‌یر بکه‌مین نه‌وا نهم
 مه‌دده‌مان له‌گه‌ل نه‌لف‌دا بو درده‌که‌وی ، چونکه همزه و
 پیتی نه‌لف جیا کراونه‌ته‌وه :

سورته / نایه‌ت	نموونه	
العصر / ۳	ءَامَنُوا	همزه + آلف
قريش / ۱	لِإِيلَافِ	همزه + یاء
الماعون / ۶	يُرَاءُونَ	همزه + واو

۵ - المد العوض :

کاتیک به‌سه‌ر تنوینی مفتوح ه‌وه بو‌ه‌ستین ،
 تنوینه‌که‌ی نامیئت و ته‌نها نه‌لفه‌که نه‌خوینینه‌وه ،
 نه‌مه‌ش به وینه‌ی مه‌دد‌ی طبعی دوو حرکه دریتز
 ده‌کریته‌وه ، وه‌ک :

سورته / نایه‌ت	نموونه	
النصر / ۲	أَفْوَاجًا	أَفْوَاجًا

٦ - المد اللزوم المثلث الكلمي :

کاتیک که پیتیکی شهده دار بهدوای پیتی مهدها
هات، پیویسته به قهده سی نهلف ، واته شهش حرکه
دهنگمان دریژ بکهینهود . بۆ نمونه :

سورته / نایته	نمونه	
الواقعة / ٩٢	الضَّالِّينَ	پیتی نهلف
الأنعام / ٨٠	أَمْحَجَّجُونِي	پیتی وار و پیتی نهلف

نهم نمونهی دواوه دوو مهدهی تیایه و ههردووکیان له
جووری شهشه من .

٧ - المد اللزوم المخفف الكلمي :

نهگه ر دواوی پیتی دریژ کردنهوه پیتیکی ساکن هات
دهبیت دهنگ دریژ بکهینهود ، وهک :

سورته / نایته	نمونه	
یونس / ٩١ ، ٥٩	ءَالَّنَ	

٨ - المد اللزوم الحرفي المشبع :

ههندهی لهو پیتانهی که دهکهونه سهههتای ههندهی
سورههتی قورنانی پیروزهوه ، دهنگیان دریژ دهکریتهوه ،
نهم مهدهه دوو بهشه :

أ - مخفف . ب - مشبع .

نم مه دده لهم پیتانه دا روو ددات که خویندنه وه که یان
سی پیته : (نون ، قاف ، صاد ، عین ، سین ، لام ،
کاف ، میم) که نم دور وشه یه دروست ده کن : (نَقْصَ
عَسَلُکُمْ) .

بۆ نمونه پیتی (ض) هه ل ده بژیرین که خویندنه وه که ی
سی پینه ؛ دووهه م پیتی که نه لفه پیتی مه دده و
سی هه میشی پیتی کی نه جوول ، واته بی حرکت یه . بۆیه
ده لئین : (صَاد) و به مه مه ددی مخفف دروست ده بیت .

به لام له کاتی خویندنه وه ی کۆمه له پیتی (ألم) دا
پیتی لامیش به سی پیت ده خوینریتته وه و ، پیتی
دووهه میان که نه لفه پیتی مه دده و ، کۆتایی یه که یشی
میمی نه جوو لاوه ، جا میمی ساکنی کۆتایی (لام) و
میمی یه که می پیتی میم له (ألم) دا ادغام ده کریت و
ده بیتته مه ددی لازمی حرفی مشبع ، به لام نه گهر ادغام
ه که روو نه دات نه وه مه ددی مخففه وه که له خویندنه وه ی
میمی (ألم) دا بۆمان زه رده که ویت . که واته له (ألم) دا

دوو مه ددمان هديه : به که میان مشبع ه که مه ددی پیتی
 (لام) و دووه میشیان مخفه که مه ددی پیتی (میم) ه .
 هشت پیتی (نقص عسلکم) چواریان له کاتی
 خویندنه وه یان دا ناوه راستیان نه لفه که نه مانه ن :
 (قاف ، صاد ، لام ، کاف) .
 دو انیشیان ناو دراستیان یانه که نه مانه ن :
 (میم ، سین) .

به کیکیشیان ناوه راسته که ی واوه که نه ویش (نون) ه .

سورته نابهت	نمونه	
ق / ۱	ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ	ق
ص / ۱	ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ	ص
البقرة / ۱	آلَمْ	ل
مریم / ۱	كَهَيَّعَصَ	ك
البقرة / ۱	آلَمْ	م
یس / ۱	يَسَّ	س
القلم / ۱	نَّ وَالْقَلَمِ	ن

نهم جهوت پیته پیویسته شهش حرکه واته سیّ نه لفه
 دریز بکرینه وه .. به لام پیتی هه شته م که پیتی (عین) د

وَدَك لَه سَه رَه تَاي سُو رَه تِي (مَرِيْم) وَ (شُو رِي) دَا
 نَه ي بِي نِي نِ بَه دُوو شِي وَ دِ رِي ژ دَه كَرِي تَه وَه :
 سِي نَه لَف يَا دُوو نَه لَف بَه لَام دِرِي ژ كَر دِنَه وَه ي نَه وَه نَدَه ي
 سِي نَه لَف بَاش تَرَه .

۹ - المد اللازم المخفف الحرفي :

نَه مِي ش نَه وَه نَدَه ي مَه دَدِي طَبِي عِي وَ تَه : دُوو حَرَكَه
 پِي وَ ي س تَه دِرِي ژ بَكَرِي تَه وَه .. پَاش مَآ وَ ه ي نَه وَ پِي تَآ نَه ي كَه لَه
 مَه دَدِي مَش بَع دَا بَآ س كَرَان وَ نَه كَه وَ نَه دَه س ت پِي كَر دِنِي
 هَه نَدِي لَه سُو رَه تَه كَآ نَه وَه پِي وَ ي س تَه بَه م شِي وَ ه دِرِي ژ
 بَكَرِي تَه وَه ، نَه وَ پِي تَآ نَه مَش نَه مَآ نَه ن :
 (ح ، ي ، ط ، ه ، ر) .

سوردهت	نمونه	
فصلت	حَمَّ	پيتي حاء
يس	يَسَّ	پيتي ياء
طه	طَه	پيتي طاء و هاء
ابراهيم	الرَّ	پيتي راء

۱۰ - المد اللين :

دُوو پِي تِي هَه يَه (وَآ وَ يَآ) بَه مَه رَجِي :

ا - پیتی پیشی فتحی بهسره وه بی .

ب - خزی ساکن بی .

ج - لهسره وشه که بوهستین .

سورته / نایهت	نمونه	
قریش / ۴	مِنْ خَوْفٍ	
قریش / ۳	هَذَا الْبَيْتِ	

۱۱ - مد الصلاة :

نهگه ریه کی قورنانی دهست نووسی تجویدکراوی ددهست
کهوی جاروبار پیتی (واو) و (یاء) ی به رهنگی سوور
نووسراوی بهرچاو دهکهوی که پیتی (واو) دواوی پیتی
(هاء) هاتووه کاتی ضمه بهسره وه بیت ، پیتی (یاء)
پیش کاتی کسره ی له ژیردا بیت .

بهلام قورنانه چاپ کراوه کان له بهر نه توانین نه دوو
پیتیه یان هر به رهش نووسیوه بهلام بچووک ترن ، که پیتی
(یاء) بهم شیویه (که) و واوده کش له ضمه گوردتر و
له (واو) بچووک تر نووسراوه ، نه بی بزانی بؤ ژماردنی
پیتیه کانی قورنان نه دوو پیتیه ناژمیترین ، هه رو دک نهلفی

مقصورد يانی کورت کراوهی وشهی (العلمین) له سووردتی (الفاتحة) دا .

پاشان دوو پیتی (واو) و (یاء) ی بچووک دواي هانی ضمیر دوو شیودی ههیه :

۱- کورت : نه مهش به قهه مه ددیکی طبیعی دریز نه کریتهوه .

مه رجه کانی دروست بوونی :

۱- پیتی پیش هانی ضمیر حرکه ی هه بیته وهک :

سووردت / نایهت	نمونه	
الأخلاق / ۴	لَهُمْ كُفُورًا	
العادات / ۵	بِهِ جَمْعًا	

به لام نه گهر پیتی پیش (هاء) هکه ساکن بوو ، یا پیتی مه دد (و ، ا ، ي) بوو نهوا دواي (هاء) هکه نه (و) و نه (هه) ی پنیویست نیه و مه ددی صله روو نادات.

سووردت / نایهت	نمونه	
المسد / ۲	عَنْهُ	پیتی ساکن + هاء ی ضمه دار
المعارج / ۴	إِلَيْهِ	پیتی ساکن + هاء ی کسره دار

العلق / ۱۵	لَرَبَّنَه	ههتا پیشتیش ساکن بی
المزمل / ۲۰	تَجَدُّوْهُ	واو + هاء ی ضمه دار
عبس / ۳۴	مِنْ اَخِيهِ	یاء + هاء ی کسره دار
الإخلاص / ۱	هُوَ اَللّٰهُ	ألف + هاء ی ضمه دار
الفاتحة / ۲	اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ	ألف + هاء ی کسره دار

جگه له نایه تی (۶۹) ی سووره تی (الفرقان) که

هاء ی وشه ی (فیه) دریز دد کریته وه به م شیویه :

فِيهِ مَهَانًا

ب - نه گهر دوای هاء همزه ی وه صل هات ، نه وه

مهددی صله ررو نادات :

سورته / نایه تی	نمونه	
البقرة / ۵	لَهُ الدِّينَ	هاء ی ضمه دار + همزه ی وصل
الناس / ۳	إِلَهِ النَّاسِ	هاء ی کسره دار + همزه ی وصل

دیاره بو نه م مه دده ته نها (واو) و (یاء) ه که به

رووتیی نووسراون و ناونیشانیا ن به سه ره وه نی به .

۲ - دریز : نه گهر مهددی صله ی کورت همزه ی قطع به

دوایا هات نه و کاته نه توانین دوو حرکه واته نه لفیک همر

به شیوهی مهددی صلهی کورت در ریژی بکینهوه ،
 نهشتوانین پینج حرکه واته دوو نهلف و نیو در ریژ بکینهوه
 و دک مهددی جائزی منفصل . بو نه میان (واو) هکه و
 (یاء) هکه نیشانهی مهددیان به سه ره و دیه ، و دک :

سوررت . نایهت	نمونه	
المهزّة / ۳	مَالَهُ أَخْلَدِمُ	واو
المطففين / ۱۲	وَمَا يَكْدِبُ بِهِ إِلَّا	یاء

۱۲ - مد الفرق :

واته جیا که ره وه : کهوا بهم در ریژ کردنه و دیه بو مان
 ددرده که ویت مه بهست له پرسیاره نه وه که هه وال دان . نه م
 مه دده ته نها له چوار شوینی قورنانی پیرو زدا هدی ه که
 نه مانه ن :

سوررت . نایهت	نمونه	
الانعام / ۱۴۳ . ۱۴۴	قُلْ اَللّٰذِكْرٰتِیْنِ	۲۰۱
یونس / ۵۹	اَللّٰهُ اٰذِنٌ لِّكُمْ	۳
النمل / ۵۹	تَاَللّٰهُ خَبِرٌ	۴

۱۳ - مد التمکین :

نهميش بریتى به له يهك گرتنى دوو پیتی (یساء) که
 به که میان شه دده و که سره ی هه بیته و دووهه میش به
 سکوونی هاتی به دوا یا ، وهک :

نمونه	سورته / نایته
حَبِيبٌ	النساء / ۸۶
وَيَقْتُلُونَ النَّبِيْنَ	البقرة / ۶۱

پیته کانی (قلقله)

پینج پیتی (قلقله) مان هه به که نه مانه ن :

(قاف ، طاء ، باء ، جیم ، دال) .

که جووته وشه ی (قطب جد) پیک دینن .

قه لقه له : بریتى به له دهنگینکی گه وره که له کاتی

ساکن بوونی به کی له پیتانه له دهه ده ده چیت ، پاشان

نهمه ش نه کری به دوو به شه وه :

أ - قه لقه له ی به چووک : نهمه ش کاتی که سکوونی نه و

پیته اصلی بیته ، واته هه میشه یی . بو نمونه :

ق / يَقْطَعُونَ

ط / يُطْعَمُونَ

ب / لَتَبْلُونَ

ج / يَجْعَلُونَ

د / يَدْعُونَ

ب - قه لقه‌لی گوره : نه‌مه‌شیان کاتیکه به‌کی له‌م پیتانه بکه‌ویتسه دوا و شیه‌ی خوینه‌دن ، واته له‌سه‌ری بو‌ده‌ستی . نه‌مه‌یان پیویسته ده‌نگه‌که‌ی گوره‌تر بیست . بو نمونه :

سورته / نایه‌ت	نمونه	
الفلق / ۱	بِ رَبِّ الْفَلَقِ	ق
البروج / ۲۰	وَرَأَيْهِمْ مَّحِيطٌ	ط
المسد / ۲	كَسَبُ	ب
البروج / ۱	ذَاتِ الْبُرُوجِ	ج
الفلق / ۵	إِذَا حَسَدُ	د

سکته

به پتی خویندنه وهی (حفص) له قورنسان دا چوار
(سکته) ههیه که بریتییه له وهستانیکی زۆر کهم و
ههناسهی تیا نادریت ، که نه مانه ن :

۱ - عَوْجًا ﴿١﴾ قِيمًا الكهف / ۱

نه گهر له سهه ر نایه ته که نه وه ستاین نه م سکته یه
رووده دات و إخفاء ناکرئ ، به لام نه گهر له سهه ری و دستاین
وهک شوینه کانی تر ده کریته مه ددی (عوض) .

۲ - مَرَقْدِنَاهُنَا هَذَا يس / ۵۲

۳ - وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ القيامة / ۲۷

به م سکته یه إدغام ناکریت .

۴ - بَلِّ رَانَ المطففين / ۱۴

نه مێش إدغام ناکریت .

۵ - سهه کته یه که ترمان ههیه که جائزه إدغام مێش

بکریت : مَالِيَةً ﴿٢٨﴾ هَلَك الحاقة / ۲۸ ۲۹

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

جهدادی به کهم / ۱۴۰۰ ک

نیسان / ۱۹۸۰ ز

سیروان

سۆز

کتیبخانهی

له بلاوكرامكانی كتیبخانهی سۆز
سلیمانیه - شهقامی صابوونكهران - بازارپی گوپژه

ژمارهی سپاردن : ۴۶۷ سالی ۲۰۰۴ ی پیندراوه
له لایهن ومزارهتی روشنبیری

ئەم نووسراوۋە

ئازىزىڭىزگە، جەڭگۈشەكانى قورناتى پىرۇزۇ
بە پىنى تۈۋاناي خۇتان مەۋن بىدەن خۇتان ئە
خوئىندىدە قورناتەكەتان شاردەزا پىكەن و دوای
ئەردەست بىدەنە شاردەزا پىوون ئە راستى يەكانى
ئىمان و قورناتان، تا - بە كۆمەكى خوا -
سەرفرازى قىيامەت سۆڭەك پىكەن و پىش بىنە
رۈلە يەكى بە ۋەفای مۇسلمانان و ھە ۋىكى
پىچ وچان بىدەن بۇ ھىدايەت دائى مۇۋفایەتتى،
بە ھىۋای پاداشتى خۋای گەۋرەۋە.

ئە پلاۋگراۋەكانى كىتەبخانەى سۆز

ئە سىلمائى